

Տարեկան դրոշմ է . . . 130 ղոշ
Պէտքամեկայ " . . . 70 "
Եռամեկայ " . . . 40 "
Սէկ ծանուցումը տողին 3 դուռուշ է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները առ . . . ամսոյն 1 ղն
եւ 16 ղն կը սկսին :

Դուրս ելլելէ առաջ լրացնելու ծախսը
ծախսը ամեն մէկ թիւին համար 20
փարա է :
Լրացնելու վերաբերեալ նամակ կամ որ
եւ ինչէր որոշեալ, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ամեն ծախսը ծախս
քաւ իրկողն վրայ է :

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 19 ՓԵՏՐԱՎԱՐ

Լըրոպայէն եկած լուրերը միշտ
մի եւ նոյն անստուգութեան վիճակին
մէջ են :

Քաղաքական դժուարութիւնները
դեպքական ծամբով լուծվելու հընա-
րաւորութեանը յուսացողները շատ են,
բայց միւս կողմանէ Պաղղոյ, Լատրիոյ
եւ Սարաւենիայի մէջ սաստիկ փութով
յառաջ տարված զինուորական մեծ պատ-
րաստութիւնները մերձահաս պատերազ-
մի մը երկիւղը կը տածեն սիրտերուն մէջ
եւ խաղաղութեան յոյսերը կը տկարացը-
նեն :

Պէլքիւրայի Լաւրէնտիոս լրագրին խոս-
քին նայելով, Լաւրէնտիոս անուան
Պաղղոյ, որ Լատրիոյ հետ ունեցած
վեճը դեպքական ժողովի մը որոշմանը
յանձնէ . բայց կաւելցնէ նոյն լրագիրը
թէ խաղաղական խնդիրը դեպքական ժո-
ղովի ձեռքը խաղաղութեամբ լուծվելը
խիստ դժուար կերևի :

Փարիզէն նոյն Լաւրէնտիոս լրագրին
փետր . 11 թուով գրված նամակ մը հե-
տեւեալ լուրեր կուտայ :

“Լըրիւան պաշտօնէից ժողովին մէջ
կերեւի որ որոշվել է աւելի մեծ զորքի
մը տալ Փարիզի ու դաւառաց լրագիր-
ներուն որ հասարակութեան միտքը պա-
տերազմի հաւանականութեանը պատրաս-
տեն : Արդի թէ կառավարութեան պաշ-
տօնէիները ժողովին դուրս ելին եւ հաս-
տատ համոզմամբ թէ կայսեր որոշումը
հաստատ է եւ ամենեւին փոխելի չունի : ”

Ըսկից դատ Սարաւենիայի ու Լատ-
րիոյ կառավարութեանց մէջ գտնուելու
նրն հետ զհետեւ սաստկանալու վրայ է :
Սարաւենիայի արտաքին գործոց պաշտօն-
եայ Քաւլուր կոմսը շըջաբերական ծա-
նուցադիր մը խորհեց Լըրոպայի ամեն տե-
րութեանց քով զանազան Սարաւենիայի
դեպքականներուն, եւ այն ծանուցադրին
վրայ երկու կառավարութեանց յարաբե-
րութիւնները բոլորովին կտրեցան :

Ըստ անցաջու լուրերուն հետ
միանգամայն կիսապիկ որ Լաւրէնտիոս
ղեկոյ ու Լատրիոյ կառավարութեանց
մէջ բանակցութիւնները կը շարունա-
կեն : Մինչեւ հիմա կերեւի որ եղած
դեպքական ջանքերն արդիւնք մը չեն
ունեցած . բայց կը հաստատեն թէ Լատ-
րիոյ կառավարութիւնը ծանուցադիր մը
գրեւէ Լաւրէնտիոս կառավարութեան, որուն
մէջ հոռի տեղութեան վիճակը կարգի
դնելու հարկը ծանցելու է, այն կերպով կար-
գի դնելու որ պատահական յիշեալ տեղու-
թեան երկիրներուն մէջ օտար զօրք պա-

հելու պէտք չիկայ : Լաւրէնտիոս կառավա-
րութիւնն ալ այս առաջարկութիւնը
Պաղղոյ կառավարութեան ուշադրու-
թեանը յանձնել է :

Արդի նաեւ թէ Լաւրէնտիոս Պաղղոյ
եւ Ռուսիոյ կառավարութիւնները միա-
բանութեամբ ծանուցադիր մը խորհրդին
Լատրիոյ կառավարութեան պահան-
ջելով անկէ որ Լատրիոյ մէջ իր կառա-
վարութեան կերպը չափաւորելը քանի
մը բարեկարգութիւններ ընէ : Պէլքիւրայի
Լաւրէնտիոս լրագրին այս լուրը սուտ կը
հանէ :

Ալեքսանդրի պաշտօնական լրագիրը
Լատրիոյ Լաւրէնտիոս անուն լը-
րագրին մէկ յօդուածը կը հրատարակէ,
որուն մէջ յոյս կը տրվի թէ բոլոր կառա-
վարութեանց մէջ քիչ ժամանակէի բա-
րեկամական համաձայնութիւնը պիտի
վերահաստատուի :

“Ըստ Դին օրը Եւրօպէն կայ-
սեր ըսած խաղաղական խօսքերը, կըսէ
յիշեալ յօդուածը, կը հաստատեն թէ
Լաւրէնտիոս հետ ունեցած դաշնակցութիւ-
նը եւ երկու երկրին մէջ եղած բարեկա-
մական զգացմունքն անքակտելի պահելու
անխախտ դիտաւորութիւն ունի : Ըստ
խօսքերը Լըրոպայի տեղութեանց բարե-
կարգութեանը դրաւական եւ աշխարհի
խաղաղութեանը բարոյական երաշխաւո-
րութիւն մըն են : Լըրիւ արեւմտեան
տեղութեանց այս համաձայնութեամբը
Միջին Լատրիոյի առժամանակեայ դը-
րաւման խնդիրը որ Ա. Եւրօպէն կայ-
սր կը յիշէ իր դահաւասութեանը մէջ,
կրնայ եւ պիտի կրնայ դեպքականութեան
թեամբ բարեկամաբար լուծվի . եւ կը
յուսանք որ ամեն կառավարութեանց
մէջ բարեկամական համաձայնութիւնը
պիտի վերահաստատուի : ”

Բրուսելոյ կէս պաշտօնական լրագիրը
լրագրին ալ կը ծանուցանէ թէ Բրու-
սելոյ կառավարութիւնն Լաւրէնտիոս հետ
միաբանել է Պաղղոյ ու Լատրիոյ կառա-
վարութեանց մէջ եղած վեճին պատ-
ձանները զարկեցնելու համար ամեն
ջանք ի գործ դնելու :

Եւրօպէնի Քաւլուր կոմսին հանած
շըջաբերականը որ կրնայ Սարաւենիայի ու
Լատրիոյ կառավարութեանց մէջ ծա-
ղած գտնութեան վրայ ձիւղ դադարեալ
մը տալ :

Թուրինո 4 փետր .

Պարոն ,

Մեր Թագաւորին կառավարութիւնը
նը հաւանութիւն խնդրեց խորհրդա-
նէն 50 միլիոն Ֆրանքի փոխառութիւն
մը ընելու . Լատրիոյ մէջ պատահելու
հաւանականութիւն ունեցող դէպքե-
րու պահանջմանը դէմ պատրաստ զըր-

նովելու համար, որոց ինչ ըլլալիքը եւ
ինչ հաստատութիւն ունենալիքը մինչեւ
հիմա անհնար է գուշակել :

Ըստ փոխառութիւնը որ խոստու-
թիւնը մեզի թելադրեց՝ սխալ մեկնու-
թիւններու առիթ չտալու համար պատ-
շաճ դատելի անոր ինչ խորհրդով ըլլա-
լը ձեզի հասկըցունել, որպէս զի կարող
ըլլաք ուղղելու այն սխալ գաղաղութիւն-
ները որ կրնան ըլլալ այդ տեղի քաղա-
քական անձինքներէն եւ հասարակաց
կարծեաց բերան եղող լրագիրներէն :

Եւրօպէն երեք տարիի մօտ է, որ մեր
Թագաւորին կառավարութիւնը Փարիզի
դեպքական ժողովին մէջ ունեցած իր լիա-
զօր երեսփոխաններուն ձեռքը Լատրիոյ
ցաւալի վիճակը Լըրոպայի ուշադրու-
թեանն առջեւ դնելով, Լատրիոյ ազ-
դեցութիւնը զաշխարհութեանց պայմա-
ններէն դուրս Լատրիոյ վրայ տարած-
վելուն դէմ կը բողոքէր . եւ կը ծանու-
ցանէր որ եթէ ասոր դարման մը չըլլայ,
աշխարհի խաղաղութեանն ու հանգա-
տութեանը համար ծանր վտանգներ կըր-
նար ծագիլ : Սարաւենիայի այս ըսած ազ-
դարարութիւնները հաւանութեամբ ըն-
դունվեցան Պաղղոյ ու Լաւրէնտիոս կառա-
վարութիւններէն եւ դեպքական ժողովին
մէջ յատուկ կերպով յայտնվեցան :
Ըստ ժամանակը Լատրիոյ յոյս ունեցաւ,
եւ միտքերն հանդարտեցան : Բայց ա-
րեւմտեան տեղութեանց կողմանէ ցոյց
տրված այս համակրութեանէն ծագած
յոյսերը քիչ քիչ փարատեցան :

Լատրիոյ վիճակը չփոխվեցաւ . դաշ-
նակցութեանց սահմանէն դուրս Լատ-
րիոյ բանեցուցած ծանրագոյն ազդեցու-
թիւնը որ հանապազօրեայ սպառնալիք
մընէ Սարաւենիայի աւելցու քան թէ
պակեցաւ :

Միւս կողմանէ, Լատրիոյ մէջ զըր-
նոված միւս տեղութիւններն ալ հաս-
տատ կեցան իրենց կառավարական դրու-
թեանը վրայ՝ որուն արդիւնքը ժողովուր-
դը դժգոհ ընելէ եւ անկարգութեանց
առիթ տալէ զատ ուրիշ բան չկրնար ը-
լալ :

Իրաց այս վիճակին պատճառաւ Սար-
աւենիայի ալ սպառնացեալ վտանգները
թէպէտ աւելի ծանրցան ու մօտեցան,
այսու ամենայնիւ մեր Թագաւորին կա-
ռավարութեան վարմունքը քաղաքակա-
րութեան ու խոհական զգուշաւորու-
թեան սահմաններէն երբեք դուրս չելաւ,
որն որ ամեն անկեղծ մարդիկ չեն կրնար
ուրանալ :

Ա. Թագաւորին կառավարութիւնը
թէպէտ բացարձակապէս մերժեց Լատ-
րիոյ կամքը որ երկրիս սահմանադրու-
թեանց մէջ փոփոխութիւններ ընել կը
պահանջէր, այսու ամենայնիւ թշնամա-

կան դիրք մը չընեց անոր դէմ՝ երբոր
Լատրիոյ կառավարութիւնը Լըրոպայի
դրեթէ բոլոր քաղաքագետներէն չնչին
դատված պատճառաւ մը Սարաւենիայի
հետ դեպքական յարաբերութիւնները
հրապարակաւ կտրեց :

Սարաւենիա բաւական չափեց ժամա-
նակ ժամանակ իրեն բարեկամ եղող տե-
րութեանց յիշեցնել այն տիպարականա-
տեսութիւնները որ օրէ օր փորձով կը
ձշմարտէին, եւ անոնց հոգածութիւնը
հրաւիրել Լատրիոյ վիճակին վրայ :

Երբեք չծածկեց այն հոգն ու հա-
մակրութիւնը որ Լատրիոյ գաւառ-
ներէն շատերը կազդէն իրեն : Բայց եր-
բոր հրապարակաւ յայտնվեցաւ որ հա-
մարեցաւ, չափով եւ քաղաքակարու-
թեամբ ըրաւ :

Իր օրինակաւ, վերջին պատերազ-
մին եւ Փարիզի դեպքական ժողովին մէջ
բռնած վարձուներդ եւ Լատրիոյ ժողո-
վուրդներուն վրայ ունեցած համակրու-
թեամբ ու կարեկցութեամբ Սարա-
ւենիա ջանաց՝ յոյս համբերութիւն եւ
հանգաւորութիւն ձգելու յուսահատու-
թեան անհամբերութեան եւ յուզման
մէջ : Մեծ խնամով զգուշացաւ որ եւ
է գրգռիչ կերպարանք մը առնելէ . եւ թէ
որ հասարակաց իրաւունքը չձանցըցվեցաւ
Լատրիոյ մէջ, անտարակոյս չկրնար մէկը
ամբաստանել Սարաւենիա թէ հաստատ-
եալ դաշնակցութիւններուն հակառակա-
մէնափոքր բան մը ըրած է :

Թագաւորին կառավարութեան ամեն
գործերուն մէջ մինչեւ հիմա տեսնված
այս չափաւորութիւնը լաւ ծանցըրկեցաւ
ամեն անկողնիցապահ անձինքներէ եւ Լա-
րոպայի հասարակաց կարծիքէն :

Բայց հիմա, այն կարգէ դուրս զե-
նուորական միջոցներուն վրայ որ Լատ-
րիոյ կառավարութիւնը ձեռք առաւ, եւ
անշուշտ Սարաւենիայի դէմ ուղղված
են, որուն զինուորական զօրութիւնը հա-
մեմատաբար խիստ տկար է Լատրիոյ զօ-
րութեանը հետ բաղդատելով, թագաւո-
րին կառավարութիւնը կը հարկադրի ա-
ռանց դուրս ելելու իր զգուշաւորութեան
սահմանէն, նախապատրաստութեան մի-
ջոցներ ձեռք առնելու այնպիսի վտան-
գի մը դէմ որ կրնայ անհրաժեշտ ըլլալ :
Ըստ միջոցները Լըրոպայի ծանօթ են,
բայց պարտք կը սեպեն համառօտի յի-
շել :

Յունգարիա առաջին օրերը, երբոր
դեռ Թագաւորն օրէնսդրական ժողովին
բացման ծառը չէր խօսած, Լատրիոյ
կառավարութիւնը ծանոյց իր պաշտօնա-
կան լրագրին մէջ թէ 30 հազար զօրաց
բանակ մը կը խրէ Լատրիա : Ըստ բա-
նակ՝ արդէն Լատրիոյ մէջ մնացուն կեր-
դով հաստատված միւս երեք բանտիւն-

րուն վրայ աւելնալով, աւստրիական զօ-
րաց թիւը՝ ներքին բարեկարգութեան ու
խաղաղութեան հաստատ պահպանուն հա-
մար պէտք եղածին շատ փեր համեմա-
տութեան մը կը համեմար :

Այս դօքտրին արտաքին կարգի արա-
դութեամբ Աւստրիայի ու Անգլիոյ
թիւրիմաժ ժամանակը, միանգամայն սահ-
մանադր հոգեւոր ալ հասան, որոնք
միայն պատերազմի ժամանակ իրենց երկ-
րէն դուրս կելլին :

Պրնիպի ու Մեքսիկայի պահպան
զօրաց թիւերն աւելցան . եւ որ ամենէն
աւելի ծանրակշիւ է, Աւստրիայ մեծ զօ-
րութիւններ գումարեց մեր սահմանադը-
րութիւններուն վրայ . Աւստրիայ ու թիւերն
եւ մանաւանդ Քրիստիան, Քրիստիանայի
եւ Քալիֆորնի մէջ տեղերը՝ գործողութեան
ծնարարութեան մը գումարեց, որ
անտարակոյս յիշեալ փոքր քաղաքներն
հնազանդութեան մէջ պահելու նպա-
տակաւ չէր կրնար ըլլալ :

Քանի մը օրի չափ՝ թիւերն գետին
ձախ եղերը՝ պատերազմ բացվելը երկ-
րի մը կերպարանք առաւ :

Գեղերուն մէջ զօրաց հասնած-
ներ զրկեցան . ամեն տեղ զօրաց բնա-
կարաններ պատրաստուելու եւ մթերա-
նոցներ կազմելու միջոցներ ձեռք առնը-
վեցան : Պահպանողականներն որոնք
մինչեւ Պրնիպի կամ Մեքսիկայի վրայ՝ որ
երկու երկրին սահմանաձայն է :

Զեմ յիշեր այն սպանական խօս-
քերը որ Միլանի եւ ուրիշ քաղաքներ-
ուն մէջ հրապարակաւ կը խօսվին աւստ-
րիացեաց գնահատական պաշտօնակա-
ներուն շատերէն, եւ մինչեւ բարձրաս-
տիճան պաշտօնակալներէն . փան զն դի-
տեմ որ կառավարութիւններն ամեն ժա-
մանակ պատասխանատու չեն կրնար հա-
մարել իրենց գործակալներուն ըրած խօս-
քերուն :

Բայց կը կարծեմ որ պէտք է դիտել
սամ Անգլիայէն եկող զօրքերուն Ան-
գլիայի մէջ եղած ընդունելութիւնը, եւ
Քրիստիանայի մէջ հանգիստեալ կերպով եւ
զած մեծ պատրաստութիւնները որով
զօրք զրկեցան այն բերդերուն մէջ որոնք
ժամանակէ մը ի վեր անտես եղած դաշ-
նադրութիւններուն հակառակ շինեցան :

Այս սպանական գործերուն առջեւ
երկիրս խռովեցաւ : Աստա հրապարակ
թաւորին եւ իր կառավարութեան հայ-
րենասիրութեանը վրայ, հանգարտ կը կե-
նայ . բայց կողմէ որ Աւստրիայ կողմէն եւ
զած այսչափ սպառնալիցութեանէն դու-
շակված ապագայ դէպքերու դէմ գնելու
վիճակին մէջ զրկե ինքը :

Հասցեանապատեալ է որ կառավա-
րութիւնը Սարաւիայի կողմէն մէջ եւ
Ալպերն լեռանց անդին կողմը եղած պա-
հապան զօրքերը կանչեց, եւ խորհրդարա-
նէն ալ փոխառութեան հաճութիւն խնդ-
րեց :

Այս վերջին խնդրը՝ որ կը յուսամ
պիտի ընդունվի, հասկընդհանրով ազդին
Եւ զառաւարտութիւնը երկրին ապահո-
վութեան ու պատուոյն համար իր ունե-
ցած պարտաւորութիւնը լաւ կը ծանչնայ,
մտքին հանդարտ պիտի պահէ եւ մեղք
թող պիտի ապ հանգարտ ստով ապա-
դայ դէպքերուն սպանել :

Ար յուսամ որ դժուարութիւն չէր
կրնար համոզելու ձեռք հետ յարաբերու-
թիւն ունեցող քաղաքական անձինքը, թէ
մեր կառավարութեան ձեռք առած վե-
րայիշեալ միջոցները միայն պաշտպանո-
ղական նպատակաւ են, Աւստրիայի խա-

ղաղութեանն սպառնալիք մը չպարու-
նակելէ զատ՝ Իտալիոյ յուզմունքն հան-
դարեանքներու եւ միտքերը քաղաքներու
կը նպաստեն վստահութիւն ազդելով, թէ
Սարաւիայ իր արգար իրաւամբը զօրաց-
եալ եւ իր արգար իրաւանց շնորհիւ
ստացած դաշնակիցներու ձեռնառու-
թեամբ՝ պատրաստ է Իտալիոյ մէջ եղած
ամեն անկարգութեանց տարերքներուն
հետ մարտնչելու՝ մը կողմէն որ դան, թէ
Աւստրիայէն եւ թէ յեղափոխութեան
կողմէն :

Պարտք կը դնեմ ձեռք որ այս կերպով
խօսիք նաեւ այդ տեղի արտաքին գործոց
պաշտօնէին հետ, եւ ազգայնով որ վերո-
յիշեալ միջոցներուն վրայ զօրք երկրին
մէջ եղած դատադրութիւնները ինծի իմա-
ցրեց, միամեւ այն :

ԲԱՎՈՐ :

Ինտրոյկն ըսելու կուտան թէ Աւս-
տրիոյ փոխառութիւնը չէ յաջողեր, եւ
Պ. Ռոթշիլտ ալ իր ստորագրութիւնը ետ
առեր է :

Հեղատոմանէն եկած վերջին լուր-
րուն նայելով, ապստամբութիւնն ամեն
տեղ մարեր է, եւ անդիակական զօրաց մէկ
քանի գումարներ Մեքսիկայի պահ
դառնան :

Փարիզէն եկած վերջին լուրերուն
նայելով, զեսպանաժողովը լատ. մարտի
ճին պիտի գումարվի՝ Սօրա-Մ. ալքը-
այի գործերուն զբաղելու համար :

Երկուշաբթի օրը եկած հեռագրա-
կան լուր մը կը ծանուցանէ թէ Փարի-
զէ անդիակական գեսպան Լորա Քաուլէ
յատուկ պաշտօնով Անգլիոյ գացեր է :
Այս գեսպանութիւնը քաղաքական դժ-
ուարութեանց խաղաղութեամբ լուծվե-
լուն յայտնը կաւելցրէ :

Երեքշաբթի օրն ալ ուրիշ հեռագ-
րական լուր մը Փարիզէն գալով՝ կը ծա-
նուցանէ թէ Հռոմի տէրութեան երկիր-
ները պարպելու որոշումն ընդունվի է
Պաղղոն ու Աւստրիոյ կառավարութիւն-
ներէն : Հռոմի պապը գոհացերցի զօրաց
նոր գումար մը կազմել պիտի տայ :

ՆԵՐՏԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այսերոյն կառավարութեան ու
րոշմամբ՝ 10 ախան հաղար զօրք բազ-
կացեալ երկու բանակ պիտի գումարվին
քիչ ժամանակէն, մէկը Սօֆիայի, միւսը
Միլանի մէջ՝ Օսման եւ Իտալիոյ Հաղ-
փաշաներուն հրամանատարութեանը
ներքեւ :

Գարատաղէ սահմանները որոշելու
պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին տե-
ղաւորները մօտ օրերս նորէն պիտի դու-
մարվին՝ Գարատաղէ սահմանները որո-
շող ձեռքերը անկելու համար :

Սերիկոյ կայսերական տեսուչ փեմ.
Քապուլէ Էֆենտին ինչպէս նաեւ Աւ-
լաքի ու Սոլտանի կայսերական տե-
սուչները ձառնայ ելեր են եւ քիչ օրէն
Ա. Պոլսէ կը հասնին :

Ընդոյ 14 ին կայսերական հրամանաւ
Լալաշի պաշտօնէն փեմախայ
Համիդ փաշան զանձուց պաշտօնէն ան-
ուանեցաւ :

Գանձուց պաշտօնէն փեմ. Սուս
Սալիկէթի փաշան Լալաշի պաշտօնէն
անուանեցաւ :

ԳԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՇՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Անցեալները պատրաստված նոր Սե-
նիներուն վրայ զանազան մեկնաբանու-
թիւններ տարածվեցան : Ինչպէս որ ար-
դէն ասկէ ամիս մը չափ առաջ լրագիր-
ներուն մէջ հրատարակված յայտարա-
րութիւնը կը ծանուցանէր, նորէն կը
կրկնէր ու կը հաստատէր, որ հարիւ-
րին Ցտարեկան շահ բերող այս նոր Սե-
նիները՝ որ թղթադրամներուն բողբոջին
եւ կառարեալ բարձմանը նպատակու
համար միայն պատրաստված են, կայ-
սերական կառավարութեան հաստատ եւ
անգառնալի որոշմամբ համեմատ ուրիշ
նպատակ չափի ունենան երբեք : Սիւն-
գամայն կը յայտնէր որ այս արժէթուղ-
թերը՝ իրենց վերջիշեալ նպատակին
պատճառաւ՝ միայն արքունի դանձր գը-
րած են :

Այս Սեֆիմները ելելու մասին շը-
փութութիւն մը չպատահելու համար,
Լոնդոնէն եղած վերջին փոխառութեան
պայմանին համեմատ թղթադրամները
վերջերս կը պաշտօն ունեցող յանձնա-
ժողովին հսկողութեանը ներքեւ գրված
անտուկի մը մէջ պիտի պահվին, եւ մեծ
թղթադրամներուն հետ այն ժամանակը
պիտի փոխանակվին՝ երբ որ յիշեալ թղ-
թադրամներուն տէրերը ինքնայոժար կեր-
պով ընդունին :

Գանձաժողովը՝ այս նոր սեֆիմնե-
րուն փոխարէն ժողովելը թղթադրամնե-
րը իր անտուկին մէջ պիտի պահէ, եւ
շըջարեութեան հանված թղթադրամոց
համար որոշված կերպով պիտի ջնջէ :

Գանձաժողովը ամէն ամիս լրագիր-
ներուն միջոցաւ պիտի հրատարակէ արված
նոր սեֆիմներուն գումարը . եւ թղթա-
դրամները բողբոջին ժողովելէն ետքն
ալ նմանապէս շըջարեութեան եղած սե-
ֆիմներուն ամբողջ գումարը հասարա-
կութեան ծանուցվելէն ետեւ աւելցածը
պիտի ջնջվի :

Նոր սեֆիմներուն շահը նոյնպէս եւ
գրամագրու շահը իր եւ ոսկի գրամով
պիտի վճարվի՝ Միլիարդի ոսկին 100 դու-
նու հաշուելով :

Հաստատ կերպով որոշված է որ
նոր սեֆիմները վճարելի տեղ չպիտի առ-
նվին արվին ոչ կառավարութեան գոր-
ծակալութիւններէն եւ ոչ մասնաւորնե-
րէն, բայց միայն երբ որ երկու կողմանէ
հաճութիւն ըլլայ : Այս արժէթուղթե-
րը Աւստրիայի պօրտաներուն մէջ պոր-
տած տէրութեան պարտաւոր հակնե-
րուն պէս բիացայի գնով ծախվելը ու
առնուիլը արժէքներ ըլլալով, շըջարե-
ական գրամներ չեն կրնար համարվիլ :

Այս սեֆիմներուն շահը տարուէ տա-
րի կայսերական գանձին պիտի վճարվի
ասոր համար յատկապէս ստակին, եւ
գրամագրուին ալ հինգ տարուան պայ-
մանաժամը լրանալուն պիտի վճարվի :

Սեֆիմներուն վրայ յանձնաժողովին
գրողը պիտի գանդիլ իրենց վաւերա-
կանութիւնն հաստատվելու համար :

Ասկէ զատ կը ծանուցանենք որ 1858
դեկտ. 1/13 շահու պայմանաժամին
ընթացք թղթադրամներուն շահը այնու-
հետեւ դադարելու վերաբերեալ որոշման
զալով, կայսերական դանձր մինչեւ ներ-
կայ տարւոյս մարտ 1/13 յիշեալ թղ-
թադրամներուն շահը պիտի վճարէ, եւ

անկէ ետեւ բոլոր մեծ թղթադրամնե-
րուն շահը դադարելով, թղթադրամ-
ներու կարգ պիտի անցնին մինչեւ որ
միւս թղթադրամներուն պէս շըջարեութե-
ան թիւն ետ առնուին :

Արգի թէ գանձուց պաշտօնատան
մէջ ժողով մը պիտի հաստատվի եօթն
անգամ բողբոջեալ, որոց չորս տէրու-
թեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներ,
եւ երեք եւրոպացի սեղանաւորներ պիտի
ըլան :

Բրուսիոյ տէրութեան նորընտիր դե-
պան փեմ. Պոլա կոմսը շարաթ օրը Տոլ-
մա Պահաճի կայսերական պալատը եւ-
թալով պատիւ ունեցաւ օգոստոսիս
Լոնդոնէն ներկայանալու . եւ իր դե-
պանութեան վկայարկները Նորին կայսե-
րական վեհապալատութեան մատուցանե-
լու :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգային Հոգեւոր եւ Գերագոյն Ժո-
ղովոց որոշման եւ ամենապատիւ ար-
քայան Պատրիարք Տօր հաճութեամբ՝
գերապատիւ Տ. Իգնատիոս Գաղմա-
ձեան ծայրագոյն վարդապետը Անայ
վիճակին առաջնորդ անուանեցաւ :

Արաիկ օրը Պալատու Սուրբ Տրի-
տակապետ եկեղեցւոյ մէջ ազգային ու-
րախաթի Տանգէսի մը ներկայ գանդի-
ցանք :

Յիշեալ հանդէսին նպատակէ էր նայն
թաղի Խորենեան մայր գաղղոյն տարե կան
քննութեան պարգեւաբաշխութիւնը, ու
րուն ներկայ էին թաղին բոլոր եկեղեցա-
կաններէն ու ժողովուրդէն զատ, բազ-
մաթիւ ուսումնական ու երեւելի անձինք :

Պալատու թաղին ժողովուրդը՝ մայ-
րաքաղաքիս ուրիշ շատ թաղերուն հայ
ժողովուրդը հետ բողբոջեալով՝ աղքատ
է, բայց ուսումնասիրական եւ անդի կող-
մանէ ամենէն հարուստներուն հետ կրնայ
մրցիլ . եւ ասիկա մեծ պատիւ է իրեն :

Արջին մէկ քանի ատուանս մէջ՝
յիշեալ ժողովուրդին արդեամբ ցուցրած
ջանքը ամեն զովութիւններէ վեր է . վա-
սին զի իր սուստանաւն արօքը պարզին
բարեկարգութեանը հոգ տանելէն զատ՝
անոր ապագայ վիճակն ալ ապահովը-
նելու զովել նախատեսութեանը հաս-
տատ եկամուտներ պատրաստելու ետեւ
է : Արդէն յիշեալ գաղղոյն քանի մը տար-
ուան մէջ քաղաքիս եկամուտի տէր եւ
զած է :

Ար կարծենք որ աղքատաբնակ թա-
ղի մը համար փոքր բան մը չէ այս . մա-
նաւանդ երբ որ մտածենք թէ ասանկ մեծ
արդիւնք մը ձեռք բերելու համար՝ որչափ
փոյթ, ջանք, եւ անձնաւորութիւն չի
գործ զրկված ըլլալու, առանց որոց այս
կերպ ձեռնարկութիւններն անհնար է որ
յաջողին :

Գաղղոյն երեքին վիճակն ալ խիստ
գոհացուցիչ երեւցաւ մեզի : Մայրաքա-
ղաքիս ամենէն աւելի բարեկարգեալ դըպ-
րանքներէն վար չմար, ինչպէս որ վերջին
քննութիւններէն յայտնի եղաւ երեւելի
գոտատուաց եւ արդոյ ուսումնականաց
վկայութեամբ :

Քննութեան նիւթին էին՝ քրքիս-
տանկական հրահանգ, ազգային պատմու-
թիւն, քերականութիւն ճորտասանու-

Նախընթաց կանոններ հակառակ պատճառներով կը բացառուր յայտ երկու վերջին տարիները:

8. Երբ որ սնդիկը վառապէս այսինքն օդին անհաստատութիւնը նշանակող աստիճանին վրայ մնայ, օդը ոչ պարզ կը լայ եւ ոչ անձրեւոտ. բայց սնդիկը քիչ մը վար իջնելուն պէս՝ անձրեւ գալուն կամ հով կը լինուի նշան է. թէ որ ընդհակառակն քիչ մը վեր ելլէ, օդին բացակէն կը ծանուցանէ: Այս առթիւ մէջ ամպերն ու օդը իրարու հետ մաքառելուն պատճառով սնդիկը մի եւ նոյն կէտին մէջ անշարժ կը մնայ. բայց երբոր կը լլկէ կամ կը ծնէ, կը հասկըցնէ որ փոփոխութիւն մը եղեր է, այսինքն կամ ամպերը օդին յաղթելով անձրեւ կը բերեն, կամ օդը ամպերուն յաղթելով կը բացվի. թէ որ սնդիկը մէկէն ի մէկ շատ վեր ելլէ կամ շատ վար իջնէ՝ օդին փոփոխութիւնը երկար չտեսէ:

9. Երբ որ ամպերը ծանուցանելով թէ որ սնդիկը մէկէն ի մէկ շատ վար իջնէ՝ որոտում կը լինուի նշան է. իսկ թէ որ քիչ մը վար իջնէ՝ օդին գեղեցիկանալուն յոյս կուտայ: Ամպերուն խտանալէն ու օդին թեթեւեւանալէն յառաջ եկած մեծ փոփոխութիւններն այնպիսի յուզմունք մը կը պատճառեն, որ ամպերուն մէջ երեքտարականու թիւն դրոշմաւոր ջերմութեամբ վեր ելլած կաղերը կը բռնկին, եւ ասիկց յառաջ կուգայ որոտումը եւ ուրիշ հրաշքն օդերեւոյթները: Այնքան չէ զարմանալ որ դեռանալով փամանակի երբոր օդը լրված է տաք արտաշնչութիւններով որ գետնին պատառուածներէն դուրս կը ծխեն, օդապիւնն սնդիկը խիստ վարի աստիճանը կը ծնէ. այն փամանակը օդը վերջին աստիճան անօդացած է. եւ որովհետեւ չը կընար ամպերը վերցունել, շատ անգամ

մեծ անձրեւներ կուգայ, հովեր կը դոյանայ ու սաստիկ փոթորիկներ կը լինուի շրջակայ գետերուն ու ծովերուն ափերէնը կը յուզին ու օդը կը լինէ:

10. Երբոր ձմեռը օդապիւնն սնդիկը վեր ելլէ, սառույցի նշան է: Թէ որ քիչ մը վար կը լինուի վար իջնէ, սառույցները կը հալնեն: Սառույցի փամանակ թէ որ վեր ելլէ, ձիւն կուգայ: Զմեռը սովորաբար հիւսիսային հովէն որ սնդիկը վեր հանել կուտայ, եւ կը հասկըցնէ որ ցուրտ եւ հետեւաբար սառույց պիտի ըլլայ: Իսկ հարաւային հովէն ընդհակառակն սնդիկը վար իջնցնելով՝ ձիւններուն ու սառույցներուն հալել կը բերէ: Թէ որ սառույցի փամանակ ամպերը խտանան ու վազեն, եկած անձրեւը ցուրտէն ձիւնի կը փոխվի. բայց, ինչպէս որ վեր ծանուցինք, ամպերուն այս շարժումը օդապիւնն սնդիկը վեր կը հանէ:

Ահա ասոնք են՝ օդապիւնն շարժմանը ճիշդ դիտողութիւններէն հանված կանոններն ու ծանօթութիւնները. աւանդմէն դուրս եղած երեւոյթներն ալ ասոնցմէ կախումն ունին, եւ դիւրաւ կը շնորհաւորուի մեկնելով:

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆ
ԳԱՂՏՆԻՐ

128 երեսն բաղկացեալ բարոյական գեղեցիկ պատմութիւն մըն է: Կը գտնուի Մերձաւոր հայ դրամատիկներուն խառնուրդ եւ Պէյօղլու Պատկերաճի Պ. Մ. Կրտչեան ըմբ:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՓՈԹԵԱՆԱԳՈՒԹԵԱՆ (ԳԱՄՊԻՕ) ԳԻՆԵՐԸ	
ԲԱԳԵՂԱՐԱՐԱԿԱ ԱՌԵՆՑ ՍՏՕՆՔՕՅԻ	
16 ՓԵՏՐԱԿԱՆ	
ԳԱՄԱՐՆԱԿ	
Լ. Կարապետ 31 օր պայմանագրով	143 143 1/2
Փարսի " "	227
Սարգիս " "	227 228
Արարիկ " "	528 525
Թ. Կարապետ " "	
Լ. Կարապետ " "	
Պ. Կարապետ " "	

ԴԱՐԱՆՑ ԱՐԴԱՂԱԳՈՒԹԵԱՆ ԲԱԳԵՂԱՐԱՐԱԿԱ	
16 ՓԵՏՐԱԿԱՆ	
Օսմանեան Լեւոն Մեթիս " "	128 30
Արարիկ " "	143 20
Գարապետ 20 օր պայմանագրով " "	114 20
Բարսի " "	116
Արարիկ " "	66 10
Սարգիս " "	65 10
Մեթիս " "	33 20
Սարգիս " "	25 20
Սարգիս " "	28 20
Գարապետ " "	22 15
Գարապետ " "	32
Բարսի " "	28
Սարգիս " "	196
Սարգիս " "	130
Սարգիս " "	170

ԳՕԼԻՑ 18 ՓԵՏՐԱԿԱՆ
ԱՐԱՐԱԿԱ

Յարսի " "	22 24
" Կարապետ " "	33
" Կարապետ " "	28
" Կարապետ " "	34 35
" Կարապետ " "	22 24
" Կարապետ " "	20 22
Լ. Կարապետ " "	19
" Կարապետ " "	12 13
Բարսի " "	4

Ա. Կարապետի փէլ կայ ընդամենը 300,000
Բարսի փէլ 50,000 Բարսի փէլ:

ՄԻՏԵԱՆ

Ս. Կարապետ " "	530-540
" Կարապետ " "	480-490
Ս. Կարապետ " "	480-490
" Կարապետ " "	455-460
Հարսի " "	450-460
" Կարապետ " "	431-440
Տեթիս " "	630-640
Պարսի " "	200-230

ԳԱՂՏՆԻՐ
(ԳԱՄԱՐՆԱԿ)

ՆԵՐՏԻՐ ԲԵՐԸ	
Ա. Կարապետ " "	360
Բարսի " "	42
Բարսի " "	10
" Կարապետ " "	15
Ս. Կարապետ " "	32 33
Տեթիս " "	6 7
Պարսի " "	17
Պարսի " "	400
Պարսի " "	35
Բարսի " "	10

ՆԱԽՈՒՅՍՈՒՆԸ

Իսկականութեամբ հանկուրդ օղակ կողմը Բարսի Կարապետ ըստ ծանուցանալով իր նախկին Օ. Կարապետի վախճանաւ չափի վրէժն աղային այդին ծախու է եւ միանգամայն վարձով ալ կընայ արվել: Այս այդին մէջ մեծ Բարսի մը կայ 10 սենեակով, երկու ընդարձակ խոհարարանով, մանկաներով, երկու լուսարարանով, ակտով, յարգանքով, սպասարարի սենեակներով, ջրամբարով, եւ 1000 կանգուն մեծութեամբ բաղկով: Այդին մէջ բանջարեղէնի ու ընդդէմ ընդարձակ պարտէզ մըն ալ կայ որուն մէջ մեծ հոր մը եւ աւազան մը կայ: Իր բոլոր տարածութիւնէն 200 հազար կանգուն տեղ, որուն կէսը այգի եւ կէսը արաւ է: Այս այգին Մ. Կարապետ կընայ ուրիշ ազգերու վայր դառնալ: Երջանայինն ալ հայտնային կան:

Գարձեալ Սթաւրօղի նաւամատոյցը 1380 կանգուն գետին մը կայ ծախու: Այս գետինն մէջ բաղկով մը կայ եւ զիմացաւ 400 կանգուն ուրիշ գետին մը կայ. դարձեալ ցամաքի կողմը 900 կանգուն ուրիշ գետին մը կայ. ընդամենը 2680 կանգուն տեղ, ամենը մէկէն ծախու: Ուզողը չօժան փաշան Օ. Կարապետի դրան զիմացը փամագործ Գարապետեան յարգոյ Սարգիս աղային հետ կընայ տեսնելու եւ պէտք եղածը անոր հետ խօսիլ:

Գաղղայի տեսակ տեսակ աղւոր դոյններով եւ դժադրութիւններով (բնակի) պատի թղթեր կը ծախվի Գաղղայի գնով եւ կանխիկ ստակով՝ Գաղղայի Բարսի չէմպէ Բարսի Միւսի Դարձեալ վէ:

Երբ փաշան անին մաղաղան թիւ 16:

ՉԱԼՆ ԻՒՂ (ԳԱՂՏՆԻՐ)

Ա. Կարապետի փէլ կայ ընդամենը 300,000

Այս եղբ. Կարապետ ըստ ծանուցանալով իր նախկին Օ. Կարապետի վախճանաւ չափի վրէժն աղային այդին ծախու է եւ միանգամայն վարձով ալ կընայ արվել: Այս այդին մէջ մեծ Բարսի մը կայ 10 սենեակով, երկու ընդարձակ խոհարարանով, մանկաներով, երկու լուսարարանով, ակտով, յարգանքով, սպասարարի սենեակներով, ջրամբարով, եւ 1000 կանգուն մեծութեամբ բաղկով: Այդին մէջ բանջարեղէնի ու ընդդէմ ընդարձակ պարտէզ մըն ալ կայ որուն մէջ մեծ հոր մը եւ աւազան մը կայ: Իր բոլոր տարածութիւնէն 200 հազար կանգուն տեղ, որուն կէսը այգի եւ կէսը արաւ է: Այս այգին Մ. Կարապետ կընայ ուրիշ ազգերու վայր դառնալ: Երջանայինն ալ հայտնային կան:

Ա. Կարապետ ըստ ծանուցանալով իր նախկին Օ. Կարապետի վախճանաւ չափի վրէժն աղային այդին ծախու է եւ միանգամայն վարձով ալ կընայ արվել: Այս այդին մէջ մեծ Բարսի մը կայ 10 սենեակով, երկու ընդարձակ խոհարարանով, մանկաներով, երկու լուսարարանով, ակտով, յարգանքով, սպասարարի սենեակներով, ջրամբարով, եւ 1000 կանգուն մեծութեամբ բաղկով: Այդին մէջ բանջարեղէնի ու ընդդէմ ընդարձակ պարտէզ մըն ալ կայ որուն մէջ մեծ հոր մը եւ աւազան մը կայ: Իր բոլոր տարածութիւնէն 200 հազար կանգուն տեղ, որուն կէսը այգի եւ կէսը արաւ է: Այս այգին Մ. Կարապետ կընայ ուրիշ ազգերու վայր դառնալ: Երջանայինն ալ հայտնային կան:

Ա. Կարապետի փէլ կայ ընդամենը 300,000	
Լ. Կարապետ " "	143 143 1/2
Փարսի " "	227
Սարգիս " "	227 228
Արարիկ " "	528 525
Թ. Կարապետ " "	
Լ. Կարապետ " "	
Պ. Կարապետ " "	

ԴԱՐԱՆՑ ԱՐԴԱՂԱԳՈՒԹԵԱՆ ԲԱԳԵՂԱՐԱՐԱԿԱ	
16 ՓԵՏՐԱԿԱՆ	
Օսմանեան Լեւոն Մեթիս " "	128 30
Արարիկ " "	143 20
Գարապետ 20 օր պայմանագրով " "	114 20
Բարսի " "	116
Արարիկ " "	66 10
Սարգիս " "	65 10
Մեթիս " "	33 20
Սարգիս " "	25 20
Սարգիս " "	28 20
Գարապետ " "	22 15
Գարապետ " "	32
Բարսի " "	28
Սարգիս " "	196
Սարգիս " "	130
Սարգիս " "	170

ԴԱՐԱՆՑ ԱՐԴԱՂԱԳՈՒԹԵԱՆ ԲԱԳԵՂԱՐԱՐԱԿԱ	
16 ՓԵՏՐԱԿԱՆ	
Օսմանեան Լեւոն Մեթիս " "	128 30
Արարիկ " "	143 20
Գարապետ 20 օր պայմանագրով " "	114 20
Բարսի " "	116
Արարիկ " "	66 10
Սարգիս " "	65 10
Մեթիս " "	33 20
Սարգիս " "	25 20
Սարգիս " "	28 20
Գարապետ " "	22 15
Գարապետ " "	32
Բարսի " "	28
Սարգիս " "	196
Սարգիս " "	130
Սարգիս " "	170